

Projekt znanstvenog
i tehnološkog razvoja
Fond »Jedinstvo uz pomoć znanja«

Smjernice
i operativni postupci

JEDINSTVO
POМОЋ
ZNANJA

R E P U B L I K A H R V A T S K A
MINISTARSTVO ZNANOSTI, OBRAZOVANJA I ŠPORTA

Projekt znanstvenog i tehnološkog razvoja
Fond »Jedinstvo uz pomoć znanja«
Smjernice i operativni postupci

Nakladnik:

Republika Hrvatska, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa
Trg hrvatskih velikana 6, Zagreb

Za nakladnika:

prof. dr. sc. Dragan Primorac, ministar

Glavni i odgovorni urednik:

dr. sc. Hrvoje Meštrić, voditelj programa

Urednik:

prof. dr. sc. Dražen Vikić Topić, državni tajnik za znanost

Grafičko oblikovanje:

Tomislav Alajbeg

Povjerenstvo za upravljanje Fondom odobrilo je ovaj dokument 29. siječnja 2007.

CIP zapis dostupan u računalnom katalogu Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu
pod brojem 634335

ISBN 978-953-6569-33-5

Zagreb, travanj 2007.

Sadržaj

Opći sažetak	4
Skraćenice	6
1. O Fondu »Jedinstvo uz pomoć znanja«	7
1.1 Misija	7
1.2 Ciljevi	7
1.3 Svrha i koncept	8
1.4 Institucionalni okvir	8
1.5 Načela	9
1.6 Organizacija i upravljanje	10
2. Instrumenti Fonda	13
3. Programi Fonda	16
3.1 Program znanstvene suradnje	17
3.2 Program povezivanja znanstvenika	18
3.3 Program za mlade znanstvenike	19
3.4 Program stvaranja novih vrijednosti	20
4. Korisnici Fonda	21
5. Prijava projekta	21
6. Postupak vrednovanja	23
6.1 Postupak vrednovanja	24
6.2 Evaluatori	24
6.3 Provjera udovoljavanja uvjeta	25
6.4 Individualna evaluacija nezavisnih stručnjaka	26
6.5 Rasprava između evaluatora	27
6.6 Preporuke za financiranje Povjerenstva za upravljanje	27
6.7 Pregovori s predlagateljima	28
6.8 Odobrenja za financiranje Povjerenstva za verifikaciju	28
6.9 Kriteriji za odabir	29
7. Financiranje projekata	29
8. Nadzor, skrb i procjena projekata	30
9. Publiciranje i prava intelektualnog vlasništvo	31
10. Pokazatelji provedbe	33
11. Financije	33
<i>Prilog 1: Suglasnost voditelja projekta o odgovornoj provedbi istraživanja i znanstvenoj čestitosti</i>	<i>35</i>
<i>Prilog 2: Kodeks ponašanja za nezavisne stručnjake</i>	<i>38</i>
<i>Reference</i>	<i>39</i>

Poštovani,

s velikim zadovoljstvom pozivam vas da iskoristite nove mogućnosti koje smo otvorili pokretanjem Fonda »Jedinstvo uz pomoć znanja«, a koji je nedavno objavio prve natječaje za prijave zajedničkih znanstvenih projekata, kroz suradnju hrvatskih znanstvenika i stručnjaka u inozemstvu sa znanstvenicima, ustanovama i tvrtkama u domovini.

Specifična misija Fonda – ujedinjavanje potencijala znanja u domovini i dijaspori – već je pronašla svoje mjesto unutar mnogih drugih procesa koje smo pokrenuli, kako bismo odgovorili izazovu izgradnje »društva temeljena na znanju«.

Prvi kongres hrvatskih znanstvenika iz domovine i inozemstva, kada smo okupljeni raspravljali o budućnosti Hrvatske znanosti, bio je važan događaj za Republiku Hrvatsku. Na Kongresu je potpisana Deklaracija u kojoj jasno stoji da je svrha sudionika Kongresa pokazati »svojom prisutnošću koliko je Hrvatska dala svijetu, obrazujući svoje znanstvenike koji su potom stjecajem okolnosti otišli u svijet u potrazi za prihvatljivim uvjetima rada, te da taj 'odlijev mozgova' koji je istovremeno jedna od najvećih opasnosti za zemlje poput Hrvatske i jedan od najvećih darova koje neka zemlja može dati svijetu, pretvorimo od bolesti u lijek za domovinu.« Slijedom toga, Prvi je kongres pokrenuo ideju povratka hrvatskih znanstvenika koju smo u proteklome periodu strpljivo pretvarali u konkretno kroz projekte »prijava mozgova«, umrežavanjem hrvatskih znanstvenika i poticanjem izvrsnosti, stvaranjem *Hrvatskoga znanstvenog portala* kao sveobuhvatnoga mrežnog servisa za znanstvenu zajednicu. Iznalazeći nove mogućnosti, ideju povratka i dalje njegujemo što potvrđuje *Drugi kongres hrvatskih znanstvenika iz domovine i inozemstva*, koji će se od 7. do 10. svibnja 2007. godine održati u Splitu. Podatak da su se od 2004. godine u Republiku Hrvatsku vratila 43 hrvatska znanstvenika, a da su tijeku pripreme za povratak njih još 15, pokazuje da je naša ideja realna i ostvariva i da smo na dobrom putu.

Ideja o »umreživanju znanja« koja je zaživjela na Prvome kongresu konkretizirana je i razrađena kroz Fond »Jedinstvo uz pomoć znanja« kojim nastojimo uspostaviti trendove »razmjene ideja« i »stvaranja znanja«, poglavito misleći na naše mlade znanstvenike. Tako ćemo razvijati i hrvatsku znanost i, sukladno tome, hrvatsko gospodarstvo i društvo u cjelini.

Kao što je prikazano u strateški važnom dokumentu »*Znanstvena i tehnologiska politika Republike Hrvatske 2006.–2010.*«, koji je 5. svibnja 2006. godine usvojila Vlada Republike Hrvatske, namjeravamo povećati ulaganja u istraživanje i razvoj, preustrojiti hrvatski znanstveni sustav kako bi ulaganja bila učinkovitija, ojačati suradnju znanosti, Vlade Republike Hrvatske i gospodarstva u stvaranju novoga znanja i dobara te intenzivirati sudjelovanje hrvatskih znanstvenika i ustanova u okvirnim programima Europske Unije.

Navedene ciljeve ostvarujemo i pokretanjem novih načina za podupiranje izvrsnih istraživanja i za poticanje ulaganja u kvalitetne projekte, jedan od kojih je i Fond »Jedinstvo uz pomoć znanja«. Istraživanja koja Fond financira moraju pokazati potencijal za pristup drugim finansijskim izvorima, uključujući privatni sektor i europske okvirne programe. Ta će istraživanja, vjerujemo, potaknuti raznovrsne oblike međunarodne suradnje naših znanstvenih ustanova te stvoriti nove »mreže znanja«. Uloga dijaspore u tim je procesima od presudne važnosti.

Stoga još jednom pozivam vas, znanstvenike iz Hrvatske, koji živate u inozemstvu kao i znanstvenike u domovini, na povezivanje kako bi se sa inovativnim istraživanjima priključili programima Fonda. Vaši istraživački projekti mogu pridonijeti procesima preobrazbe znanosti i hrvatskoga gospodarstva kako bi postalo konkurentnije u modernoj globalnoj ekonomiji, koristeći znanja i sposobnosti svojih ljudi.

*prof. dr. sc. Dragan Primorac,
Ministar znanosti, obrazovanja i športa*

Opći sažetak

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, u ime Vlade Republike Hrvatske, pokrenulo je program *Fond »Jedinstvo uz pomoć znanja«* (Unity through Knowledge Fund – UKF). Fond je poduprt kroz Hrvatski projekt tehnologij-skog razvoja, zajmom Svjetske banke br. 7320-HR.

Ovaj program želi: (i) ohrabriti znanstvenike i stručnjake u inozemstvu hrvatskog porijekla (Dijaspore) na povratak u Hrvatsku i/ili povezivanje s domaćim znanstvenicima; (ii) potaknuti hrvatske institucije, tvrtke i znanstvenike da koriste potencijale hrvatske znanstvene i stručne dijaspore. Ovi će procesi biti uključeni u zadaću nacionalne rekonstrukcije i gospodarskog razvoja.

U skladu sa sloganom *spajanje – suradnja – stvaranje*, misija je Fonda ujediniti hrvatske znanstvene i stručne potencijale u domovini i dijaspori u izgradnji društva utemeljenog na znanju.

Kako bi postigao ovaj zadatak, Fond teži ka ostvarenju sljedećih ciljeva: poticanje istraživanja koja su konkurentna na međunarodnoj razini, poticanje istraživanja koja stvaraju nove vrijednosti hrvatskom gospodarstvu, te poticanje projekata koji razvijaju istraživačku infrastrukturu.

Fond će podupirati samo izvrsne istraživačke projekte koji značajno doprinose hrvatskoj znanosti i gospodarstvu. Projekti se odabiru putem javnih natječaja, kroz nepristrani i kompetitivni proces procjenjivanja, kojeg nadgleda *Povjerenstvo za upravljanje* i kojim upravlja dvočlano tajništvo Fonda. Povjerenstvo za upravljanje imenovoao je ministar znanosti, obrazovanja i športa. Projekti se odabiru na temelju preporuka anonimnih, međunarodno priznatih stručnjaka – evaluatora. Konačne odluke o financiranju donosi *Povjerenstvo za verifikaciju* kojim predsjeda ministar.

Fond će financirati odabrane projekte u okviru posebno osmišljenih programa, koji pokrivaju sljedeća područja: znanstvena suradnja, poticanje potkrepljivosti istraživača, komercijalizacija istraživanja i zaštita intelektualnog vlasništva te podrška mladim znanstvenicima. Programe definira, razrađuje i provodi Povjerenstvo za upravljanje.

Unutar odobrenih projekata financiraju se specifični instrumenti vode do ispunjenja ciljeva Fonda. Ovi instrumenti su: istraživački projekt, postdoktorsko istraživanje, istraživanje mlađih znanstvenika, kratkotrajna posjeta, dugotrajna posjeta, istraživačka oprema, znanstveni skup, poduzetništvo u visokim tehnologijama i savjetodavne usluge. Najveći mogući udio Fonda iznosi 90% ukupne vrijednosti projekta, tj. najmanje 10% sredstava treba osigurati iz drugih izvora.

Najbolje projekte Fond privlači promotivnom kampanjom i informativnim i interaktivnim internetskim stranicama s mogućnošću elektronskih prijava. Također, tome doprinosi i proces procjenjivanja i odlučivanja bit će potpuno transparentan. Unutar institucionalnog razvoja Fonda, podupirat će se određene aktivnosti koje razvijaju hrvatsku znanstvenu infrastrukturu.

Kvaliteta rada Fonda nadgleda se pomoću nekoliko ključnih indikatora provedbe. Povećana suradnja između hrvatske znanstveno-istraživačke zajednice i industrije s dijasporom mjeri se kroz broj uspješno završenih projekata. Ukupan rezultat temeljnih znanstvenih aktivnosti koje Fond podupire mjeri se kroz broj zajedničkih publikacija koje će proizaći iz projekata. Ukupan rezultat primjenjivih znanstvenih aktivnosti mjeri se kroz broj zaprimljenih prijava za patente zbrojeno s brojem razvijenih novih ili poboljšanih primjenjivih proizvoda/procesa.

Ukupna iznos sredstava s kojim raspolaže Fond iznosi 5 milijuna EUR: 3,7 milijuna od zajma Svjetske banke i 1,3 milijuna iz državnog proračuna. Financijski plan predviđa ukupne izdatke u iznosu od 1.092.975 EUR za 2007., 1.631.500 EUR za 2008. i 2.285.925 EUR za 2009. Procjena je zasnovana na predviđenih 26 projekata započetih u 2007., ukupno 42 projekta (u trajanju i novih) financiranih u 2008. i ukupno 57 projekata (u trajanju i novih) financiranih u 2009.. Financijski plan sadrži i operativne troškove u iznosu od 149.925 EUR za 2007., 149.925 EUR za 2008. i 147.925 EUR za 2009.

Skraćenice

AC	Approval Committee (Povjerenstvo za verifikaciju)
BICRO	Business-Innovation Center of Croatia Ltd. (Poslovno-inovacijski centar Hrvatske d.o.o.)
C3	CONNECTIVITY – COOPERABILITY – CREATIVITY (SPAJANJE – SURADNJA – STVARANJE)
IPR (IV)	Intellectual Property Rights (Prava intelektualnog vlasništva)
MSES (MZDŠ)	Ministry of Science, Education and Sports (Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa)
PDO	Project development Objective (Razvojni cilj projekta)
PMU	Project Management Unit (Jedinica za upravljanje Projektom)
RDI	Research and Development Institution (Istraživačko-razvojna organizacija)
R&D	Research and Development (Istraživanje i razvoj)
S&T	Science and Technology (Znanost i tehnologija)
SC	Steering Committee (Povjerenstvo za upravljanje)
STP	Science and Technology Project (Projekt znanstvenog i tehnološkog razvoja)
SME	Small or Medium Enterprize (Malo ili srednje poduzetništvo)
TA	Technical Assistance (Tehnička pomoć)
UKF	Unity through Knowledge Fund (Fond »Jedinstvo uz pomoć znanja«)

1. O Fondu »Jedinstvo uz pomoć znanja«

SPAJANJE – SURADNJA – STVARANJE

1.1 Misija

(i) Ujediniti hrvatski znanstveni i stručni potencijal u domovini i dijaspori u izgradnji društva utemeljenog na znanju.

1.2 Ciljevi

(i) Misija Fonda se ostvaruje kroz ostvarenje sljedećih ciljeva:

- *Podupiranje istraživanja koja su konkurentna na međunarodnoj razini.*

Fond potiče osnovna i primijenjena znanstvena istraživanja koja stvaraju nova znanja i pokazuju snagu za natjecanje na međunarodnoj razini. Financiraju se istraživanja koja privlače stručnjake i investicije u Hrvatsku i istraživanja kojima omogućuju suradnju/vođenje europskih i ostalih međunarodnih projekata, u skladu s hrvatskom Znanstvenom i tehnologiskom politikom [1].

- *Podupiranje projekata koji stvaraju nove vrijednosti u hrvatskom gospodarstvu.*

Fond podupire istraživanja koji izravno i neizravno jačaju hrvatsko gospodarstvo i utemeljuju ga na znanju. Financira se razvoj inovacija, patenata i komercijalne i druge primjene znanstvenih rezultata. Posebno se podržavaju ulaganja iz gospodarstva u znanstvene projekte. Uz korištenje resursa znanstvene i stručne dijaspore, podržavaju se poduzeća koja primjenjuju nova znanja.

- *Podupiranje projekata koji pomažu razvoju znanstvene infrastrukture u Hrvatskoj.*

Fond podržava sve inicijative koje pridonose razvoju znanstvenog sustava u Hrvatskoj kroz suradnju s dijasporom. U tu svrhu potiče se razvoj koji omogućuje gospodarsku konkurenčnost, potiče obrazovanje i znanstvenu izvrsnost, te čini Hrvatsku privlačnim mjestom za vrhunske znanstvenike, kako iz dijaspore tako i druge. Financiraju se projekti koji provode misiju Fonda kroz rad u administrativnom, infrastrukturnom te upravljačkom području znanosti i tehnologije.

1.3 Svrha i koncept

(i) Fenomen migracija kvalificiranih i sposobnih radnika u razvijene zemlje već gotovo četiri desetljeća ima negativan utjecaj na hrvatsko gospodarstvo, te je postao prepoznat kao »odljev mozgova«. Mnoge zemlje koje su poznate kao davatelji ljudskog kapitala bile su izrazito pogodjene manjkom visoko obrazovane radne snage u kritičnim trenucima vlastitog razvoja. Ove su zemlje koristile različite strategije kako bi preokrenule proces »odljeva mozgova«, s različitim razinama uspjeha.

(ii) Velik je broj hrvatskih znanstvenika je razbacan po cijelom svijetu. Poboljšana i organizirana komunikacija sa znanstvenicima u domovini neophodna je kako bi se začele razne ideje za suradnju. Određeni broj znanstvenika u inozemstvu mogao bi se i vratiti i sudjelovati u gospodarskom razvoju Hrvatske, kada radni uvjeti to budu dozvoljavali. Plan za privlačenje ovih znanstvenika i njihovih projekata upravo se provodi. On će počivati na najnovijim reformama, modernizaciji i državnim inicijativama kako bi se povećala hrvatska konkurentnost.

(iii) Slogan Fonda glasi: SPAJANJE – SURADNJA – STVARANJE

Slogan upućuje na motive za provođenje ovog programa.

SPAJANJE upućuje na kompleksnu zadaću povezivanja ljudi, i on se mora provesti korištenjem postojećih hrvatskih institucija, tema i projekata, ili započinjanjem posve novih poduhvata.

SURADNJA se može postići imenovanjem znanstvenika ili stručnjaka iz hrvatske dijaspore za voditelje istraživačkih timova u domovini, kao učinkovit način prijenosa znanja, ali i kao priprema za stvarni povratak.

STVARANJE je završni korak u procesu jer bi trebalo osigurati stjecanje novih vrijednosti za hrvatsko gospodarstvo. Stvaranje, kao takvo, bi trebalo biti poticaj za nove poduhvate u znanosti, gospodarstvu i društvu.

1.4 Institucionalni okvir

(i) U okviru Projekta tehnologiskog razvoja (STP) kojeg financira Svjetska banka svojim zajmom br. 7320-HR [2], pokrenut je program »Jedinstvo uz pomoć znanja«. (UKF). Slogan programa je: SPAJANJE – SURADNJA – STVARANJE. Ovaj Fond će raditi na povezivanju znanstvenih i stručnih potencijala dijaspore i Hrvatske [3].

(ii) Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa (MZOŠ) ima opću odgovornost za provedbu i koordinaciju Projekta tehnologiskog razvoj (STP). Jedinica za upravljanje Projektom (PMU), osnovana pri MZOŠ-u, odgovorna je za upravljanje projektom na dnevnoj bazi te za koordinaciju u ime MZOŠ-a. To uključuje nabavu i raspodjelu sredstava, finansijsko upravljanje, nadzor i evaluacijske aktivnosti. Detalji o provedbi rada Fonda mogu se naći u Projektnom provedbenom planu (PIP) [4]. Fondom »Jedinstvo uz pomoć znanja«, kao dio STP-a, upravlja Uprava za znanost MZOŠ-a. Svakodnevna administracija UKF-a delegirana je Poslovno-razvojnom centru Hrvatske BICRO d.o.o. u skladu s posebnim Ugovorom između BICRO-a i MZOŠ-a.

1.5 Načela

(i) Načela rada Fonda izvedena su iz vizije i pomažu ostvarivanju misije stvarajućikonkretni skup kriterija za vrednovanje aktivnosti Fonda.

1. Izvrsnost

Fond prepoznaje i potiče znanstvenu, tehnološku i upravljačku izvrsnost na najvišoj razini.

2. Razvidnost

Djelovanje Fonda, odluke i financiranje u potpunosti je transparentno i javno.

3. Jednakost

Tijekom evaluacije svi se prijedlozi projekata jednako i pravedno razmatraju, te objektivno i anonimno ocjenjuju.

4. Mjerljivost

Učinci i rezultati projekata koje Fond financira moraju biti mjerljivi i na taj način podložni vrednovanju.

5. Stručnost

Odluke Fonda donose se isključivo objektivnim i stručnim argumentima.

6. Pojedinačni pristup

Fond njeguje pojedinačni pristup osobama, projektima i idejama te inzistira na osobnoj odgovornosti nositelja projekata.

7. Skrb za projekte

Fond pristupa »materinski« projektima koje financira, te vrednuje projekte i brine za njihov uspjeh.

8. Konačnost

Odluke upravnih tijela Fonda prema propisanim procedurama su konačne i ne mogu se naknadno mijenjati, osim administrativnih grešaka.

9. Izbjegavanje sukoba interesa

Sve aktivnosti i odluke izvršavaju se izbjegavajući izravni ili neizravni sukob interesa svih osoba uključenih u proceduru.

9. Etično ponašanje i dobra praksa u istraživanjima

Fond podupire načela etičkog ponašanja i dobre istraživačke prakse u skladu s Europskom poveljom o istraživačkom radu [5] i stoga zahtijeva od voditelja projekata prihvatanje Suglasnosti za osiguravanje znanstveno-istraživačkog integriteta (cf. *Aneks 1*).

1.6 Organizacija i upravljanje

(i) Za potrebe rada Fonda Jedinstvo uz pomoć znanja, MZOŠ je imenovalo dva povjerenstva sa strogo odijeljenim dužnostima: Povjerenstvo za upravljanje (SC) i Povjerenstvo za verifikaciju (AC).

(ii) **Povjerenstvo za upravljanje (Steering Committee – SC)** uključeno je u komunikaciju, pokretanje pojedinih programa Fonda sa specifičnim ciljem, predlaganje projekata za financiranje, pred-evaluaciju, procesiranje, te slične operativne zadatke. SC je odgovorno za upravljanje, koordinaciju i uspješno provođenje svih UKF-ovih programa i aktivnosti, u skladu sa smjernicama, planovima i dogovorenim procedurama. SC uspostavlja pisana pravila i strategiju Fonda, objavljuje programe i pozive za financiranje, vodi evaluacijski proces i predlaže projekte za financiranje. MZOŠ je imenovalo dolje navedene članove SC-a dana 11. travnja 2006:

1. Prof. dr. sc. Stjepan Car (Končar – Institut za elektrotehniku d.d. Zagreb)
2. Prof. dr. sc. Mile Dželalija (Fakultet prirodoslovno-matematičkih znanosti i odgojnih područja, Sveučilište u Splitu), predsjednik
3. Prof. dr. sc. Astrid Krmpotić (Medicinski fakultet, Sveučilište u Rijeci)

4. Dr. sc. Andrea Tomljenović (Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa)
5. Dr. sc. Donatella Verbanac (GlaxoSmithKline – Istraživački institut d.o.o. Zagreb)
6. Prof. dr. sc. Saša Zelenika (Tehnički fakultet, Sveučilište u Rijeci)

(ii) **Povjerenstvo za verifikaciju (Approval Committee – AC)** u potpunosti je neovisno tijelo koje je zaduženo za završne evaluacije i odobrenja, nadzor te donošenje odluka finansijske i druge naravi. AC odobrava projekte predložene od SC-a. AC je imenovano 11. travnja 2006, a članovi su:

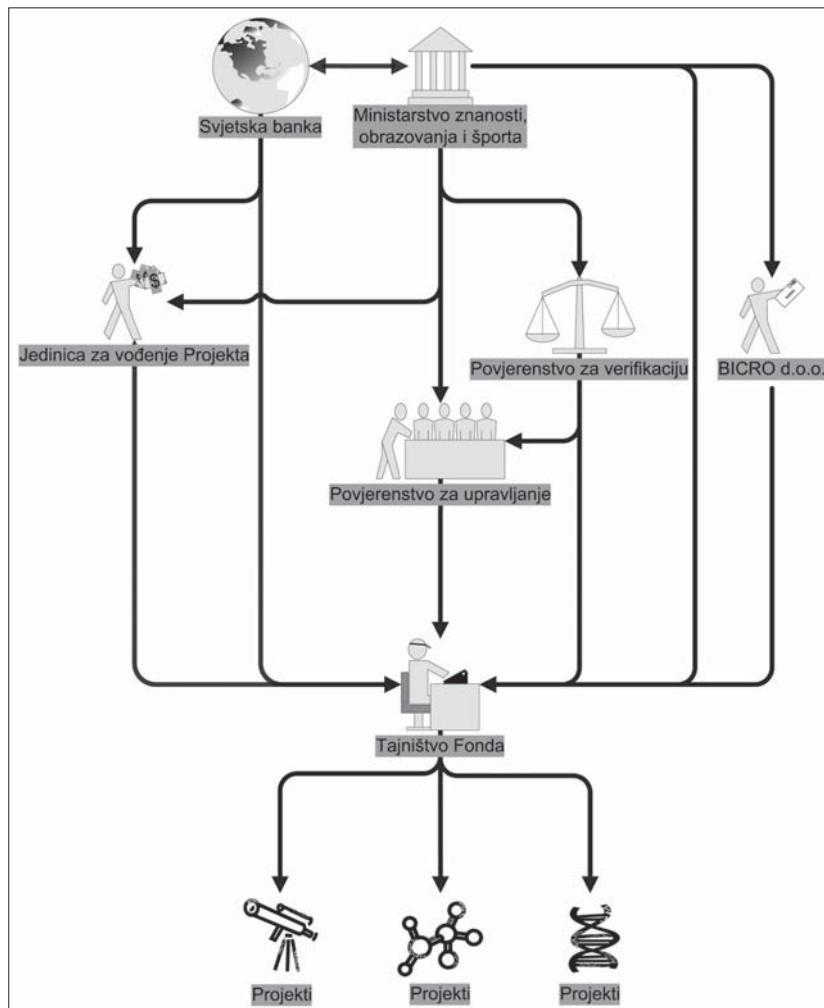
1. Prof. dr. sc. Željko Bošnjak (Medical College of Wisconsin, Milwaukee, SAD)
2. Ivica Mudrinić, dipl. ing. (Predsjednik Uprave T-Hrvatski telekom d.d.)
3. Prof. dr. sc. Ivan Pavić (Rektor Sveučilišta u Splitu)
4. Prof. dr. sc. Dragan Primorac (Ministar znanosti, obrazovanja i športa), predsjednik
5. Prof. dr. sc. Mladen Žinić (Ravnatelj Instituta »Ruđer Bošković«, Zagreb)

(iii) **Tajništvo Fonda** je izvršni ured zadužen za operativne aktivnosti vezane uz program. Tajništvom upravlja UKF-ov voditelj programa, kao prvi operativac Fonda. Tajništvo će također uključuje analitičara programa koji će administrirati Fond i koji odgovara voditelju programa. Voditelj programa je dr. sc. Hrvoje Meštrić, izabran 1. kolovoza 2006. Djelokrug rada voditelja programa i analitičara je opisan u UKF-ovom Operativnom priručniku (cf. [66] 1.5) i u objavljenim *Terms of Reference*.

(iv) **Drugi subjekti** uključeni u rad Fonda su MZOŠ (odnosno Državni tajnik za znanost), BICRO i PMU. MZOŠ je projektna agencija za Fond u odnosu na STP, odgovorna za nadzor i potporu Tajništvu. BICRO osigurava neophodnu logističko-operativnu podršku (radni prostor, računala, mrežni sustav, uredski materijal, savjetodavna podrška). PMU se bavi svim aspektima STP-a općenito, kako je navedeno u PIP-u [4].

(v) **Partneri** Fonda biraju se unutar državnih i drugih institucija sa sličnim odnosno komplementarnim zadaćama. Uspostavljena je suradnja s *BICRO programima* [7] kako bi se proširio proces potpore dobrim istraživačko-razvojnim projektima ka njihovoj komercijalizaciji (IRCro, CONCro, RA-ZUM programi). Poseban oblik suradnje bit će razvijen s ustanovama koje rade na dugoročnoj osnovi poput *Nacionalne zaklade za znanost, visoko školstvo i tehnologiski razvoj* (www.nzz.hr), kao i s Upravom za međunarodnu suradnju MZOŠ-a. Kako bi se povećala uključenost dijaspore i razmjennjivala iskustva, razvijat će se i partnerstvo s različitim stranim fondovima

i zakladama. Kako bi se proveli programi istraživačkog rada u industriji, bit će uspostavljena suradnja sa sveučilištima i zainteresiranim tvrtkama. Također se razvija suradnja s Agencijom za znanost i visoko obrazovanje (www.azvo.hr) koja bi mogla sudjelovati u osiguranju kvalitete programa Fonda.

Slika 1: Organizacijska shema Fonda

2. Instrumenti Fonda

(i) Instrumenti Fonda su aktivnosti koji se provode pojedinačno ili u kombinaciji kako bi se projekti uspješno proveli. Oni tvore programe – skupove projekata s jasno definiranim ciljem.

1. Istraživački projekt

KAKO? Fond sudjeluje u financiranju znanstvenih istraživačkih projekta uko-liko se oni uklapaju u misiju i ciljeve Fonda. Fond može financirati određeni aspekt već postojećeg projekta koji je nužan za dostizanje razine kompetitivnosti za nove investicije. Također, Fond može financirati i pokretanje novih, samostalnih istraživačkih projekata koji imaju potencijal za nove znanstvene spoznaje i rezultate.

ZAŠTO? Fond će promovirati istraživački projekt kao osnovni instrument suradnje znanstvenika i stručnjaka iz domovine i dijaspore. Kao nužan uvjet za potporu tražit će se jasna korist za hrvatsko društvo, u smislu ciljeva Fonda.

2. Napredak mladih znanstvenika – post-doktorat

KAKO? Financiranje i uključivanje mladih istraživača na post-doktorskoj razini na onim istraživačkim projektima koji ostvaruju ciljeve Fonda.

ZAŠTO? Fond će poticati post-doktorske projekte koji će potaknuti »priljev mozgova« privlačenjem mladih znanstvenika s doktoratom iz inozemstva i otvaranjem poslova u industriji, odnosno na sveučilištima i drugim istraživačkim institucijama. Projekti bi trebali omogućiti prijenos znanja i investiranje u Hrvatsku.

3. Napredak mladih znanstvenika – novaci

KAKO? Fond podupire mlade znanstvenike na projektima koji stvaraju nove znanstvene rezultate u skladu s ciljevima Fonda. Podupire se rad znanstvenih novaka na projektima koje vode znanstvenici iz dijaspore, i koji uključuju mentorstvo, odnosno prijenos znanja u Hrvatsku. Poseban naglasak je stavljen na potporu radu mladih znanstvenika na projektima u industriji.

ZAŠTO? Rad mladih znanstvenika – novaka je osnovna snaga znanstvenog sustava i mora biti jače primijenjen u Hrvatskoj. Fond podupire rad na uspješnim znanstvenim i industrijskim projektima, te na taj način potpomaže smanjenje »odljeva mozgova«.

4. Kratkoročna posjeta – pokretljivost

KAKO? Fond podupire kratkoročne posjete znanstvenika (do 6 mjeseci) koje služe za prijenos znanja i koje su uklopljene u razvoj istraživačkih projekata u skladu s ciljevima Fonda. Posebno se potiču posjete mladih znanstvenika (doktorandi i post-doktorandi) inozemnim institucijama vezane uz njihov istraživački rad, te posjete i mladih i iskusnih znanstvenika iz dijaspore ukoliko pridonose razvoju lokalnih projekata, mentorstvu i priljevu investicija.

ZAŠTO? Kratkoročne posjete spadaju u nezaobilaznu sastavnicu prijenosa znanja u modernim znanstvenim sustavima. Posjete mladih znanstvenika u svjetske centre izvrsnosti uz pomoć znanstvenika iz dijaspore omogućuju ubrzano stjecanje iskustva. Posjete iz dijaspore omogućavaju vođenje i sudjelovanje u domaćim istraživanjima bez nužnog stalnog preseljenja na hrvatske institucije.

5. Dugoročna posjeta – imenovanje

KAKO? Fond podržava dugoročnija imenovanja znanstvenika/stručnjaka iz dijaspore u sklopu projekata koji provode ciljeve Fonda. Ovaj instrument uključuje potporu imenovanju stručnjaka iz dijaspore u hrvatske istraživačko-razvojne tvrtke, na sveučilišta i na razvojno-istraživačke institute.

ZAŠTO? Dugoročne posjete i imenovanja služe za uključivanje znanstvenika iz dijaspore u hrvatske projekte, a mogu i služiti kao priprema za povratak.

6. Istraživačka oprema

KAKO? Istraživačka oprema financira se samo djelomično i isključivo u sklopu projekata koji zadovoljavaju uvjete navedene u ciljevima. Pri tome će Fond poticati ekonomičnije korištenje opreme kroz suradnju i iznajmljivanje.

ZAŠTO? Istraživačka oprema predstavlja neophodni uvjet za znanstveni rad, ali za ostvarivanje ciljeva Fonda razvijat će se modeli s većim povratom ulaganja i boljom iskoristivosti opreme.

7. Znanstveni skupovi / predavanja

KAKO? Fond podržava sudjelovanje na znanstvenim skupovima kada je neophodno za prijenos znanja na projekte koji teže međunarodnoj i/ili gospodarskoj afirmaciji.

ZAŠTO? Sudjelovanje na lokalnim skupovima i predavanja eminentnih sudionika iz dijaspore omogućuju učinkovit način suradnje i prijenosa znanja. Također, isti cilj se postiže sudjelovanje na skupovima u inozemstvu kao dio istraživačkog projekta.

8. Poduzetnička aktivnost utemeljena na visokoj tehnologiji

KAKO? Fond financira razvoj poduzetničkih aktivnosti na sveučilištima, istraživačko-razvojnim institucijama i poduzećima, ukoliko su bazirane na novim spoznajama i saznanjima, kao i na osnivanje novih tvrtki, posebice onih iniciranih od pripadnika dijaspore. Fond financira pred-komercijalna istraživanja, kako bi se dosegli uvjeti za pristup investicijskom kapitalu, odnosno BICRO programima (npr. IRCro).

ZAŠTO? Fond će podupirati projekte s očitim komercijalnim potencijalom koji proizlaze iz znanstvene suradnje s dijasporom, ako se provode u hrvatskim tvrtkama i institucijama.

9. Savjetovanje

KAKO? Fond financira specifične konzultantske usluge koje su nužne za ostvarivanje ciljeva kao što su profesionalna administracija znanstvenog projekta ili savjetovanja o komercijalizaciji znanstvenog rezultata. Financiraju se i konzultantske usluge za pripadnike dijaspore koji pokreću projekt/tvrtku u Hrvatskoj. Posebna pažnja se posvećuje slučajevima u kojima savjetodavne usluge daje pripadnik dijaspore. Savjetodavne usluge za neke komercijalne projekte mogu se sufinancirati kroz BICRO-ov program CONCro.

ZAŠTO? Za uspješnost znanstvenih projekata važna je edukacija i *outsourcing* neznanstvenih komponenata (financije, pravna pitanja, intelektualno vlasništvo, odnosi s javnošću, upravljanje...) a to je potrebno još razvijati u Hrvatskoj.

10. Razvoj znanstvenog sustava

KAKO? Poticat će se svi ostali razvojni projekti koji mijenjaju znanstveni sustav prema ciljevima navedenim u Znanstvenoj politici RH (usp. [34]) i koji uspostavljaju suradnju sa hrvatskom znanstvenom i stručnom dijasporom.

ZAŠTO? Za razvoj konkurentnosti na znanju utemeljenog hrvatskog gospodarstva potrebno je jačati znanstveni sustav kako bi se povećala njegova produktivnost otvaranjem prema dijaspori.

3. Programi Fonda

(i) Programi Fonda Jedinstvo uz pomoć znanja skup su financiranih projekata koji uključuju jedan ili vise instrumenata Fonda, a koje definira Povjerenstvo za upravljanje. Povjerenstvo za upravljanje mora odrediti cilj i razloge pokretanja, trajanje, finansijski okvir programa. Resursi Fonda koriste se isključivo kroz programe, s izuzetkom operativnih troškova i institucionalnog razvoja kako je definirano u Poslovnom planu Fonda.

(ii) Projekti unutar određenog programa izabrani su na javnom natječaju i u skladu s ovdje opisanim procedurama. Za svaki program definira se: zajednički cilj, skup kriterija, uvjeti prijave i postupak odabira. Svi se projekti unutar programa vrednuju istim mjerljivim pokazateljima provedbe.

(iii) Ovdje je naveden samo opći prikaz programa. Njihov finansijski opseg, dinamika poziva za prijavu, i druge detalje specificira SC tijekom razvijanja određenog programa. Projekcija troška svakog pojedinačnog programa je opisana u 12. poglavlju ovoga dokumenta.

(iv) Projekti se procjenjuju u skladu sa skupom kriterija koji su zajednički za svaki program. Oni su razvijeni u skladu s ciljevima za određeni program. Ipak, postoji zajednički skup kriterija za procjenu projekata kod svih programa:

- procjena znanstvene/tehnološke kvalitete i inovativnosti istraživačkog projekta, kao i originalnosti i izvedivosti projekta
- znanstveni opus voditelja projekta i drugih suradnika na projektu, njihovi znanstveno-istraživački i upravljački potencijal (ključne publikacije i drugi rezultati, neophodna stručnost, prijašnja dostignuća, ostvarena suradnja)
- strateška važnost projekta za hrvatsko društvo i gospodarstvo (u smislu *Znanstvene i tehnologische politike 2006-2010*)
- procjena potencijala projekta da osigura sufinciranje iz EU/inozemstva
- procjena potencijala projekta da osigura sufinciranje iz industrijskog sektora (za komercijalne projekte)
- procjena potencijala projekta da stvori dodatnu vrijednost u hrvatskom gospodarstvu (moguća primjena, inovacije, patenti, novi proizvodi ili procesi ...)
- garancija za sufinciranje projekta ako to program zahtjeva (najmanje 10%)
- mogući doprinos prijenosa znanja u Hrvatsku kao doprinos projekta

Ove i druge navedeni kriteriji evaluatori i SC će procjenjivati kvantitativno.

3.1 Program znanstvene suradnje

Program znanstveno-istraživačke suradnje podupire zajedničke istraživačke projekte srednjeg opsega koji uključuju dijasporu. Program sadrži većinu instrumenata Fonda:

Programski cilj: Privući obećavajuće znanstvene projekte u hrvatske tvrtke i institucije zajedno s međunarodnim/privatnim investicijama, pripadajućim znanjem i potencijalnim znanstvenim rezultatima.

Pokazatelj provedbe: broj znanstvenih projekata na kojemu surađuju domicilni znanstvenicima sa znanstvenicima iz dijaspore

Instrumenti: znanstveni projekt, znanstveni novaci, post-doktorsko istraživanje, kratkoročna posjeta, dugoročna posjeta, savjetovanje, znanstveni skup, oprema. Može se primjeniti na više od jednog instrumenta u sklopu programa.

Veličina potpore: od 100.000 EUR do 200.000 EUR

Udeo Fonda u projektu: od 50% do 90%

1A. Potpora »Na putu kući«

Cilj: Otvoriti znanstveniku iz dijaspore mogućnost za uspostavu znanstvene suradnje s hrvatskom institucijom bez nužnog stavnog preseljenja u Hrvatsku. Potpora omogućuje stvaranje istraživačkog tima i njegovog vođenja iz inozemstva.

Prijava: Mogu se prijaviti izvrsni i iskusni znanstvenici/stručnjaci iz inozemstva ako mogu pokazati sposobnost da vodi i nadzire tim suradnika. Potpora može uključivati financiranje više od jednog instrumenta, poput troškova provedbe znanstvenog projekta, naknade za članove lokalnog tima, putne troškove i ostale naknade za sve članove projekta, specifičnu sitnu opremu, itd.

1B. Potpora »Preko granice«

Cilj: Omogućiti znanstveniku iz Hrvatske da započne i ostvari suradnju sa znanstvenikom iz dijaspore. Potpora je namijenjena iskusnim hrvatskim znanstvenicima iz gospodarskog i akademskog sektora koji žele razvijati vlastitu produktivnost sudjelovanjem u većim međunarodnim projektima pomoći partnera iz inozemstva.

Prijava: Mogu se prijaviti izvrsni i iskusni hrvatski znanstvenici koji pokažu potencijal za vođenje projekta. Potpora pokriva troškove istraživanja, kratkoročne i dugoročne posjete, putne troškove i naknade kako za voditelja tako i za suradnike, specifičnu sitnu opremu, itd.

3.2 Program povezivanja znanstvenika

Program povezivanja znanstvenika otvara mogućnosti za razmjenu stručnjaka i znanja između Hrvatske i znanstvene dijaspore.

Programski cilj: Podržati stalni dotok znanja i vještina u Hrvatsku kroz omogućavanja mobilnosti stručnjaka i znanstvenika na uspješnim istraživačkim projektima.

Pokazatelj provedbe: broj i trajanje razmjena stručnjaka na projektima u skladu s ciljevima Fonda

Instrumenti: kratkotrajne posjete, dugoročne posjete, znanstveni skupovi, novaci, post-doktorsko usavršavanje. Moguće se prijaviti na samo jedan od instrumenata u sklopu programa povezivanja.

Iznos potpore: do 50.000 EUR

Udeo Fonda u projektu: od 50% do 80%

2A. Potpora »Stjecanje iskustva«

Cilj: Otvoriti mogućnost mladim znanstvenicima da steknu istraživačko iskustvo pomoću posjeta istraživačkim centrima u inozemstvu kroz suradnju sa znanstvenicima i stručnjacima iz dijaspore.

Prijava: Za talentirane mlade znanstvenike koji teže vlastitom znanstvenom razvoju u skladu s ciljevima Fonda. Ova potpora uključuje troškove puta kao i naknadu za posjete znanstvenika s jasnim ciljevima i rezultatima (upoznavanje s tehnologijom, uspostavljanje suradnje ...). Preduvjet za uspješnu prijavu je osobni i stručni plan razvoja odobren od strane domaćina, s jasnim doprinosom za Hrvatsku od ovakvog boravka u inozemstvu.

2B. Potpora »Posjet domovini«

Cilj: Omogućiti prominentnim članovima hrvatske dijaspore potporu za njihovu posjetu hrvatskim tvrtkama i institucijama kako bi doprinijeli znanstvenoj suradnji ili kako bi omogućili prijenos znanja na istraživanja u Hrvatskoj.

Prijava: Član dijaspore ili hrvatska organizacija-domaćin mogu se natjecati za ovu vrstu potpore ako pokažu očitu potrebu i prijenos znanja za svoja istraživanja. Usto, svi članovi dijaspore kojima se odobri ova potpora obvezni su održati jedno predavanje za šиру javnost. Potpora može uključivati naknadu za znanstvenika tijekom boravka u Hrvatskoj.

3.3 Program za mlade znanstvenike

Program za mlade znanstvenike podupire mlade znanstvenike u svim aspektima stručnog usavršavanja, posebice za projekte u suradnji s gospodarskim sektorom..

Programski cilj: Iskoristiti potencijal mladih znanstvenika omogućujući im da neovisno vode znanstvena istraživanja.

Pokazatelj provedbe: broj poduprtih projekata za mlade znanstvenike

Instrumenti: znanstveni projekt, post-doktorsko usavršavanje, znanstveni novaci, kratkotrajna posjeta, znanstveni skupovi, savjetovanje, oprema, poduzetnička aktivnost. Unutar projektnog prijedloga može se prijaviti za jedan ili više instrumenata.

Iznos potpore: od 10.000 EUR do 100.000 EUR,

Udeo Fonda u projektu: od 50% do 90%

3A. Potpora »Moje prvo istraživanje«

Cilj: Omogućiti mladim znanstvenicima vođenje vlastitog znanstvenog projekta uz pomoć mentora/partnera iz dijaspore ili gospodarstva.

Namjena: Izvrsni mladi znanstvenici iz Hrvatske (ispod 35 godina) koji žele voditi samostalni projekt. Suradnici na projektu mogu biti iz gospodarskog sektora ili dijaspore. Potpora se može namijeniti troškovima provedbe projekta, za kratkotrajne posjete, znanstvene skupove i savjetovanje.

3B. Potpora »Reintegracija«

Cilj: Potpora reintegraciji znanstvenika i prijenosu znanja na tuzemnoj organizaciji nakon njihova duljeg boravka u inozemstvu.

Prijava: Potpora za povratnike (2 godine minimalnog boravka u inozemstvu uključujući razdoblje provedeno na doktoratu) za prilagodbu radu u hrvatskoj instituciji, za prijenos znanja i uspostavu vlastitog istraživanja.

3C. Potpora »Istraživanje u industriji«

Cilj: Podržati znanstvenike da rade na industrijskim istraživačkim i razvojnim projektima u Hrvatskoj. Potpora je namijenjena za doprinos plaći znanstvenicima koji rade na istraživačkim projektima u hrvatskim poduzećima

Prijava: Za ovaj potporu mogu se prijaviti hrvatske istraživačko-razvojne tvrtke. Prikladni kandidati su znanstvenici s hrvatskih istraživačko-razvojnih

institucija i sveučilišta, kao i znanstvenici iz dijaspore. Kada je riječ o znanstveniku s hrvatske institucije, sklapa se sporazum između istraživačko-ravnojne institucije ili sveučilišta i tvrtke.

3.4 Program stvaranja novih vrijednosti

Program stvaranja novih vrijednosti obuhvaća komercijalnu primjenu rezultata istraživanja te potiče sve postupke koji vode do komercijalizacije, od primjenjenog istraživanja do zaštite prava na intelektualno vlasništvo (IPR).

Programski cilj: poboljšati poduzetničke aktivnosti znanstvenika (kroz istraživanje fokusirano na primjenu) kako bi se stvorila dodatna vrijednost za hrvatsko gospodarstvo te na taj način izbjegao »odljev mozgova«.

Pokazatelj provedbe: broj komercijalnih primjena proisteklih iz programa

Instrumenti: poduzetničke aktivnosti, znanstveni projekti, dugoročne posjete, kratkotrajne posjete, oprema, savjetovanje. Unutar projektnog prijedloga može se prijaviti za jedan ili više instrumenata.

Iznos potpore: od 20.000 EUR do 200.000 EUR

Udio Fonda u projektu: od 30% do 50%

A. Potpora »Inovacija«

Cilj: Poduprijeti prenamjenu i razvoj postojećih temeljnih istraživačkih aktivnosti ka istraživačkom radu fokusiranom na rezultate primjenjive u gospodarstvu i društvenom razvoju.

Prijava: Prikladni voditelji projekata su znanstvenici iz dijaspore koji žele nastaviti istraživačko-znanstveni rad s komercijalnom primjenom u Hrvatskoj i također hrvatski znanstvenici kojim je potrebna suradnja s dijasporom radi ostvarivanja istoga cilja. Projekti se odabiru uzimajući u obzir inovativni karakter projekta i potencijalni primjenjivi rezultat.

B. Potpora »Intelektualno vlasništvo«

Cilj: Ohrabriti zaštitu prava na intelektualno vlasništvo rezultata proizašlih iz hrvatskih znanstvenih projekata.

Namjena: Mogu se prijaviti znanstvenici kojima je potrebna financijska pomoć za zaštitu IPR-a (kao rezultata njihova rada) na lokalnoj i međunarodnoj razini. Prednost imaju projekti koji surađuju s dijasporom na prioritetnim istraživanjima.

4. Korisnici Fonda

(i) Korisnici potpora Fonda su hrvatske institucije, tvrtke i organizacije, odnosno hrvatski pravni subjekti. No, uvijek se kao voditelji odobrenog projekta imenuju pojedinci i oni su najodgovorniji za provedbu projekta. Ugovor s Fondom potpisuje odgovorna osoba u ime pravnog subjekta. Voditelj projekta supotpisuje ugovor i snosi dio odgovornosti za izvedbu istog. Ugovor također propisuje odnose između pravnih osoba i pojedinaca koji provode projekt te određuje razine odgovornosti.

(ii) Pojedinci odgovorni za provedbu projekta moraju ispunjavati jedan od sljedeća dva kriterija: (a) biti hrvatski državljeni, koji žive u Hrvatskoj ili u inozemstvu, (b) strani državljeni hrvatskog porijekla koji su zainteresirani dati doprinos razvoju hrvatskog društva i znanosti

(iii) Iz natjecanja za sredstva Fonda isključuju se pojedinci sa stvarnim ili mogućim sukobom interesa, tj. pojedinci koji sudjeluju u postupku evaluacije (uključujući članove Povjerenstava, evaluatore i konzultante). Isključuju se i natjecatelji koji pokušavaju utjecati na postupak vrednovanja.

(iv) Svi podnositelji prijava za potpore moraju biti u stanju dokazati – prije potpisivanja ugovora – da posluju u skladu s hrvatskim zakonima. Ako s potencijalnim ugovarateljem projekta upravljaju sudovi (stečajni upravitelji), ako su u bankrotu ili ako im je zabranjeno poslovanje do dalnjega, te ako su pod istragom zbog gore navedenih stvari, ili u bilo kakvoj sličnoj situaciji u smislu hrvatskih zakona i pravne regulative, bit će povučeni iz evaluacije odnosno financiranja. Također, ukoliko potencijalni ugovaratelji eklatantno krše bilo koji drugi ugovor s državnom administracijom, bit će povučeni iz evaluacije odnosno financiranja

(v) Podnositelj prijava kod kojega je uočeno davanje pogrešnih informacija potrebnih za sudjelovanje u odabiru projekata, ili onaj koji nije na vrijeme pružio potrebne informacije, bit će isključen iz procesa vrednovanja.

5. Prijava projekta

(i) Sredstva Fonda se raspodjeljuju u skladu s uvjetima natječaja i kroz programe. Jedan program može imati vise natječaja objavljenih u različitom vremenskom razmaku. Odluku o raspisivanju natječaja i njegovim uvjetima donosi Povjerenstvo za upravljanje na svojoj sjednici, a provodi ga taj-

ništvo Fonda. Natječaj se obavezno objavljuje na internetskim stranicama Fonda, u dnevnom tisku, javnim internetskim portalima i ostalim javnim glasilima, te se – ovisno o ciljanoj publici natječaja – objavljuje i na međunarodnim internetskim stranicama i tiskanim medijima.

(ii) Natječaji za financiranje putem programa Fonda sadrže:

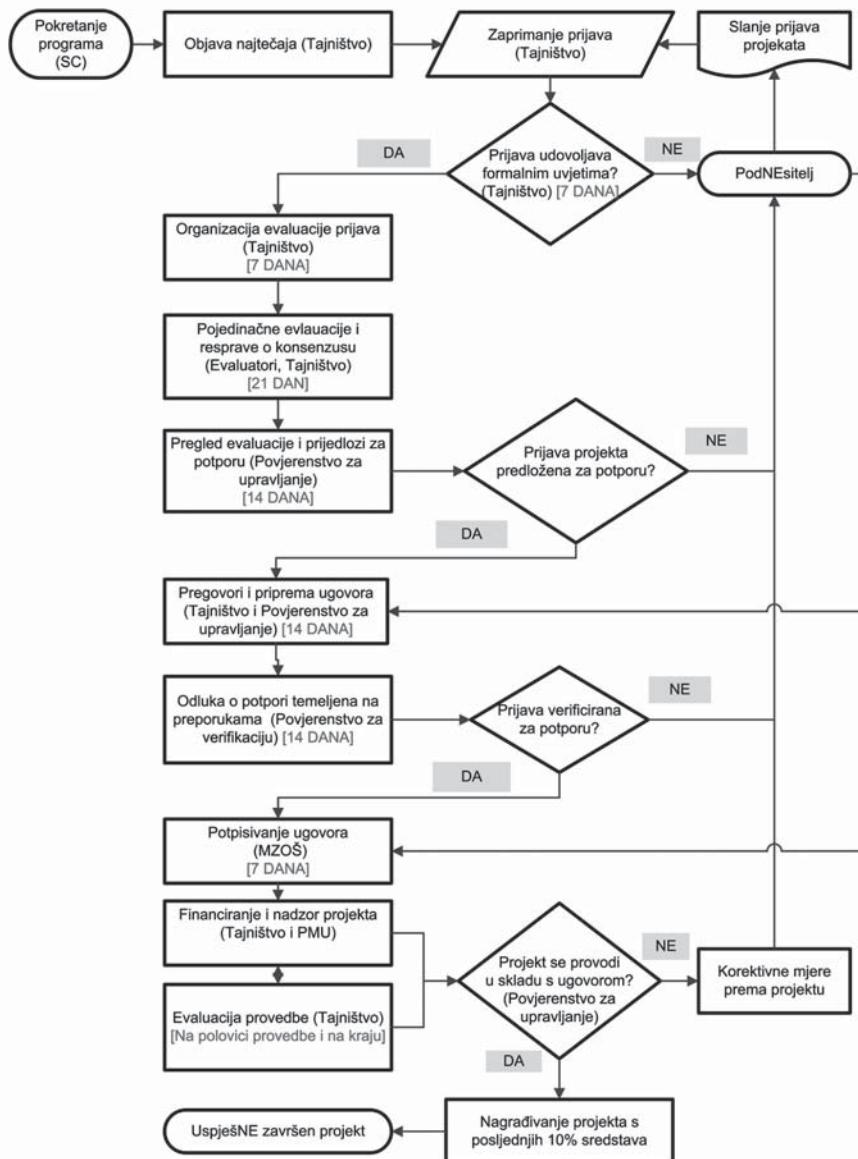
- naziv programa unutar kojeg se natječaj raspisuje
- ukupan iznos predviđen za program
- obvezni i opcionalni sadržaj prijave
- obvezne i opcionalne dodatne materijale, dokumente i dokaze
- jasan kriterij vrednovanja prijava
- rok za podnošenje prijava
- način i rok priopćavanja odabira

(iii) Prijave projekata moraju biti dostavljeni kako u elektronskom obliku (putem obrasca na internetskim stranicama Fonda), tako i u pisanim oblicima. Obrasci i upute za prijave projekata dostupne su na internetskim stranicama Fonda, a mogu se zatražiti i putem pošte. Po primitku prijava projekata prijedloga, tajništvo Fonda zavodi datum primitka te šalje potvrdu o primitku e-mailom.

(iv) Prijedlozi moraju sadržavati sve komponente definirane u natječaju, uključujući sljedeće:

- ime i sjedište pravne osobe koja se natječe, uključujući imena i dužnosti odgovornih osoba
- ime i sjedište voditelja projekta i svih partnera uključenih u provedbu projekta
- životopisi/profili voditelja projekta i partnera na projektu koji će raditi na provođenju projekta, uključujući publikacije i dostignuća relevantnih za provođenje projekta
- pravni sporazumi (gdje su neophodni)
- podroban plan rada, odnosno projektni plan koji uključuje: preduvjetne za uspješnu provedbu projekta, očekivane rezultate i ishod projekta u skladu s planom provedbe, procjenu učinka, »miljokaze« (ključni indikatori izvedbe u skladu s planom), očekivani učinak projekta, jasno strukturiranu potreba za ljudskim, financijskim i drugim resursima, te procjenu rizika projekta
- projektni finansijski plan s prikazom prihoda i očekivanih prihoda iz drugih izvora uključujući dokumente (bilo dokazne dokumente, bilo dokumente namjere) o sufinanciranju projekta
- strukturu vlasništva, prava intelektualnog vlasništva i obveze vezane uz projekt
- potpisana Suglasnost voditelja projekta o odgovornoj provedbi istraživanja i znanstvenoj čestitosti (vidi *Prilog A*)

6. Postupak vrednovanja

Slika 2: Dijagram toka od prijave do završenog projekta

6.1 Postupak vrednovanja

(i) Potpore Fonda usmjerava se i određuje na osnovi vrednovanja projektnih prijedloga koji su zaprimljeni u skladu s uvjetima. Potencijalni korisnici sredstava moraju opravdati vlastiti interes i potrebu za potporom. Postupak vrednovanja mora biti proveden u skladu s načelima Fonda i mora biti povjerljiv.

(ii) Vrednovanje projekata se provodi u skladu s definiranim postupkom koji uključuje zaprimanje projektnih prijedloga, vrednovanje, odabir i verifikaciju projektnih prijedloga od strane Povjerenstva za upravljanje i Povjerenstva za verifikaciju.

(iii) Osnovni postupak za vrednovanje projekata (vidi: Sliku 2):

1. Zaprimanje projektnih prijedloga (Tajništvo)
2. Provjera udovoljavanja uvjeta – provjera formalnog zadovoljenja uvjeta natječaja (Tajništvo i Povjerenstvo za upravljanje, rok: 7 dana)
3. Individualno vrednovanje prijedloga koje provode neovisni evaluatori (Tajništvo, rok: 21 dan)
4. Rasprava o konsenzusu između evaluadora i preporuke za financiranje (Tajništvo: 7 dana)
3. Pregled evaluacija i preporučivanje projekata za potporu (Povjerenstvo za upravljanje, rok: 14 dana)
4. Dodatni pregovori o izabranim projektnim prijedlozima (Tajništvo i Povjerenstvo za upravljanje, rok: 14 dana)
5. Konačna verifikacija odobrenih prijedloga (Povjerenstvo za verifikaciju, rok: 14 dana)

(vii) Čitavo razdoblje za provođenje postupka vrednovanja od dana završetka natječaja do verifikacije odobrenih prijedloga može trajati najviše tri mjeseca.

6.2 Evaluatori

(i) Evaluatori su nezavisni (u smislu da ne predstavljaju bilo koju organizaciju uključenu u rad Fonda) stručnjaci koji pomažu u evaluaciji formalno prikladnih prijedloga. Povjerenstvo za upravljanje imenuje evaluatore iz redova visoko kvalificiranih i moralno neupitnih osoba iz Hrvatske i inozemstva. Mogu dolaziti iz polja znanosti, industrije, ili inovacije kao pojedinci s najvišom razinom stručnosti u tom polju. Evaluatori su međunarodno

priznati autoriteti iz relevantnih znanstvenih područja. Očekuje se da posjeduju vještine i znanja prikladna njihovim poljima djelovanja.

(ii) Imena nezavisnih stručnjaka koji sudjeluju u postupku vrednovanja nisu javna. No, popis evaluatora Fonda, te drugih stručnjaka će biti povremeno postavljen na stranicama Fonda.

(iii) Nakon zaprimanja svih prikladnih projektnih prijedloga na natječaj, tajništvo Fonda određuje, nakon konzultacija s Povjerenstvom za upravljanje, tri anonimna evaluatora osiguravajući da osobe s potencijalnim sukobom interesa niti na koji način ne sudjeluju u postupku vrednovanja.

(iv) Pismo imenovanja šalje se svakom imenovanom evaluаторu, s opisom njegovih zaduženja. Od evaluatora se očekuje da potpišu taj dokument kao potvrdu da prihvaćaju zaduženja i opća pravila o izvršenju zaduženja. Također se očekuje da potpišu Pravilnik o ponašanju za nezavisne stručnjake imenovane za evaluatore.

(v) U slučaju kada se osoba koja sudjeluje u vrednovanju nalazi u izravnom sukobu interesa – npr.: osoba uposlena u istoj organizaciji (odjelu) i surađuje s bilo kojom od osoba uključenih u projektni prijedlog; ili osoba koja je bila uključena u izradu projektnog prijedloga, blisko povezana s bilo kojom od osoba uključenih u projektni prijedlog kroz financijski interes, obiteljske ili prijateljske veze, te kroz prošle, trenutne ili buduće poslovne veze – ta osoba ne može sudjelovati u postupku vrednovanja. U slučaju kada se osoba koja sudjeluje u vrednovanju nalazi u neizravnom sukobu interesa – npr.: osoba koja je zaposlena u pravnoj osobi (fakultetu) uključenom u projekti prijedlog, te ako će imati izravnu korist u slučaju financiranja projekta u smislu profesionalnih aktivnosti, te ako je odnosu koji može utjecati na njenu nepristranost – ta osoba može sudjelovati u vrednovanju, ali ne može vrednovati projektne prijedloge na koje se sukob interesa odnosi ne može sudjelovati u raspravi o projektnim prijedlozima.

(vi) Evaluatore se nagrađuje za njihove usluge u skladu s uputama koje je odredilo Povjerenstvo za upravljanje te imaju pravo na nadoknadu putnih troškova.

6.3 Provjera udovoljavanja uvjeta

(i) Tajništvo Fonda, uz pomoć Povjerenstva za upravljanje, utvrđuje udovoljavaju li prijedlozi kriterijima navedenim u natječaju. Ovi kriteriji se striktno primjenjuju i bilo koji prijedlog koji im ne udovoljava ne ulazi u postu-

pak vrednovanja. Provjera udovoljavanja uvjeta provodi se nakon početka postupka vrednovanja.

(ii) Odluku o isključenju prijedloga iz postupka vrednovanja zbog neudovoljavanja uvjetima kriterija donosi Povjerenstvo za upravljanje Fondom. Ova odluka se može donijeti u bilo kojem odgovarajućem trenutku, prije, tijekom ili nakon vrednovanja, kada se otkrije da uvjeti nisu zadovoljeni. Odluka je konačna i ne može se osporiti.

6.4 Individualna evaluacija nezavisnih stručnjaka

(i) Sve prijedloge koji udovoljavaju uvjetima vrednuju nezavisni stručnjaci kako bi procijenili usklađenost istih s kriterijem za procjenu važećim za određeni natječaj. Tri člana evaluacijske komisije imenuje Tajništvo Fonda i odobrava Povjerenstvo za upravljanje.

(ii) Tajništvo Fonda informira nezavisne stručnjake prije procjenjivanja o općim pravilima procjenjivanja kao i ciljevima programa koji se razmatraju.

(iii) Svaki projektni prijedlog se procjenjuje prema primijenjenom kriteriju nezavisno od strane sva tri stručnjaka koji popunjavaju individualne evaluacijske obrasce za određeni natječaj s ocjenama i komentarima. Individualne procjene se provode odvojeno, tj. svaki nezavisni stručnjak radi procjenu prijave projekta kod sebe.

(iv) Evaluatori procjenjuju pojedinačne aspekte koji sačinjavaju svaki procjeniteljski kriterij a ocjenjuju svaki aspekt na skali od šest brojeva – od 0 do 5. U ovakvoj podjeli, ocjene upućuje na sljedeće: 0 – prijedlog ne pokriva aspekt koji se procjenjuje ili se aspekt ne može procijeniti zbog ispuštenih odnosno nedostatnih podataka; 1 – loše; 2 – osrednje; 3 – dobro; 4 – vrlo dobro; 5 – izvrsno.

(v) Od stručnjaka se očekuje da uz svaku ocjenu dodaju i komentar u obliku koji će dati predlagateljima jasnou povratnu informaciju. Ovi komentari služe kao ulazni podaci za raspravu o konsenzusu.

(vi) Podastiranjem individualne procjene (poštom ili elektronskim putem) potpisane od strane nezavisnog stručnjaka, završava njegova/njezina zadaća procjenjivanja. Općenito, odgovarajuće pripadajuće elektronske šifre imaju vrijednost potpisa stručnjaka. Procjena se ne može naknadno mijenjati.

6.5 Rasprava između evaluаторa

- (i) Nakon odvojenih individualnih procjena, Tajništvo Fonda organizira procjeniteljsku raspravu, odnosno raspravu o konsenzusu. Ta je rasprava sastanak (ili telekonferencija) gdje svi evaluatori zajedno prolaze kroz individualne procjene u prisustvu članova Povjerenstva za upravljanje (barem jednog) i predstavnika Tajništva Fonda koje sudjeluje kao moderator. Predstavnicima Fonda nije dozvoljeno utjecati na stavove nezavisnih stručnjaka. U nekim slučajevima dosezanje konsenzusa se može postići bez zajedničkog sastanka.
- (ii) Stručnjaci će pokušati doći do zajedničke ocjene po svakom kriteriju i na općem zajedničkom izvješću, koje svi potvrđuju. Evaluatori moraju objasniti svoje mišljenje predstavnicima Fonda koji smiju postavljati pitanja u svezi zajedničkog izvješća o procjeni.
- (iii) Rezultat rasprave je izvješće o procjeni o svakom projektnom prijedlogu s kojim su se složili svi evaluatori. Osim toga, evaluatori donose završni poredak svih vrednovanih projekata predloženih za financiranje.

6.6 Preporuke za financiranje Povjerenstva za upravljanje

- (i) Povjerenstvo za upravljanje pregledava pisana izvješća i poredak projektnih prijedloga dobivenih od nezavisnih stručnjaka kako bi donijelo konačnu odluku o preporučenim prijedlozima, o uvjetno preporučenim prijedlozima koji zahtijevaju pregovore prije konačnog preporučivanja, te o odbijanju prijedloga.
- (ii) Odluke Povjerenstva za upravljanje zasnivaju se na mišljenju evaluatora o svakom prijedlogu. Povjerenstvo za upravljanje neovisno odlučuje koliku će važnost dati određenom kriteriju ocijenjenom od evaluadora. U skladu s ukupnom ocjenom (dobivenom uzimanjem u obzir svih kriterija) preporučuje projekte koji bi trebali dobiti finansijsku potporu. U određenim slučajevima Povjerenstvo za upravljanje može odlučiti da zatraži nove procjenu od drugih nezavisnih stručnjaka.
- (iii) Rezultat odluke Povjerenstva za upravljanje je popis prijedloga koji se preporučuje za financiranje, popis prijedloga koji zahtijevaju dodatne pregovore i popis prijedloga koji se ne preporučuju. Povjerenstvo za upravljanje također daje pisano objašnjenje o snagama, slabostima, prilikama i preprekama za svaki predloženi projekt.

6.7 Pregovori s predlagateljima

(i) Tajništvo Fonda uz pomoć i vođenje Povjerenstva za upravljanje vodi pregovore s predlagateljima čiji su projektni prijedlozi uvjetno preporučeni. Svrha ovih pregovora je razriješiti sve nejasnoće koji su izašle na vidjelo tijekom procjene te pribavljanje svih traženih izmjena prijedloga. Rezultat pregovora su informacije koje pomažu Povjerenstvu za upravljanje u donošenju odluke o preporučivanju ovih projekata.

(ii) Pregovori se mogu ticati bilo kojeg znanstvenog, pravnog i financijskog aspekta projektnog prijedloga, s obzirom na komentare nezavisnih stručnjaka i mišljenje Povjerenstva za upravljanje. Znanstveni aspekt posebice se odnosi na izmjene i prilagodbe projektnog plana. Pravni aspekt se odnosi, posebice, na pregled i izmjenu posebnih ugovornih klauzula ili uvjeta traženih u projektu. Financijski aspekt pokriva pregovore o iznosu potpore Fonda i o izmjeni financijskog plana.

(ii) Po završetku pregovora i izmjeni projektnih prijedloga, Povjerenstvo za upravljanje izdaje konačni popis preporučenih i odbijenih prijedloga, a usto i relevantna izvješća o procjeni i rezultatima pregovora. Popis preporučenih projekata se proslijedi Povjerenstvu za verifikaciju.

6.8 Odobrenja za financiranje Povjerenstva za verifikaciju

(i) Povjerenstvo za verifikaciju pregledava projekte preporučenih za finančiranje od strane Povjerenstva za upravljanje. Povjerenstvo za verifikaciju odobrava ili odbacuje svaki predloženi projekt. Odluka Povjerenstva za verifikaciju je konačna i ne može se osporiti. U slučaju odbacivanja predloženog projekta, Povjerenstvo za verifikaciju daje pisano objašnjenje koje se proslijedi predlagatelju, zajedno s izvješćem o evaluaciji.

(ii) Nakon što Povjerenstvo za verifikaciju zaključi odobrenja, Tajništvo Fonda proslijedi odluke s objašnjenjima i izvješćima o procjeni predlagateljima. Istodobno, predlagatelji kojima su odobreni projekti pozivaju se na potpisivanje ugovora.

6.9 Kriteriji za odabir

(i) Svi programi Fonda imaju zajednički opće kriterije i svi prihvaćeni projekti moraju biti u skladu s ovim kriterijima. Ovi kriteriji trebaju koristiti potencijalnim korisnicima kod osmišljavanja projektnog prijedloga. Također trebaju služiti evaluatorima kod procjenjivanja projekata i omogućiti im da procijene projekt, kako kvantitativno, tako i kvalitativno (opisno).

(ii) Poseban skup kriterija donosi Povjerenstvo za upravljanje za svaki program i oni se ističu u natječaju. Evaluatori koriste jedinstveni skup kriterija unutar jednog natječaja za procjenu svih prijedloga na kvantitativni način (ocjene). Povjerenstvo za upravljanje neovisno odlučuje koju važnost će dati kojem kriteriju, a u skladu s općom ocjenom (dobivenom pomoći svih kriterija), predlaže projekte za dobivanje finansijske potpore.

7. Financiranje projekata

(i) Ukupan iznos finansijske potpore ne može prelaziti 4% ukupnog budžeta Fonda. Minimalni iznos se određuje individualno za svaki program.

(ii) Fond nikada ne financira sveukupni trošak projekta. Doprinos Fonda odobrenom projektu ne može prelaziti 90% sveukupnog troška projekta. Najmanje 10% troškova treba se osigurati iz drugih izvora (institucija-domaćin, sponzor i sl.).

(iii) Prije početka financiranja projekta, voditelj projekta i sve ostale odgovorne osobe (u poduzeću, institutu, sveučilištu...) potpisuju Ugovor o financiranju s odgovornom osobom iz MZOŠ-a. Ugovor obavezuje pravne osobe i voditelja projekta da provedu projekt u skladu s okvirom zadanim u projektnom planu i u skladu s planom aktivnosti. Ugovor obavezuje MZOŠ da osigura sredstva u skladu s odobrenim planom i pravilima Povjerenstva za upravljanje. Ugovor definira prava i obveze ugovornih strana, uključujući prava na intelektualno vlasništvo kao i druga prava koja proizlaze iz rezultata projekta. Ugovor sastavlja i odobrava Povjerenstvo za upravljanje.

(iv) Ugovoru se dodaje poseban prilog koji određuje finansijsku regulativu. Pravila o financijama uključuju sljedeće: odobreni finansijski plan može se mijenjati najviše do 10% unutar individualnih stavki; najveći mogući iznos za indirektne troškove isplaćen pravnoj osobi kod koje se provodi projekt ne može biti veći od 20% ukupno odobrenih sredstava; trošak naknada i plaća

za znanstvenike i suradnike na projektu ne može biti viši od 50% ukupno odobrenih sredstava; maksimalna naknada za rad na projektu ne može prelaziti 20 EUR po satu.

(v) Isplate korisnicima sredstava vrše se polugodišnje od strane Tajništva Fonda i Jedinice za vođenje Projekta (PMU), u skladu s planom financiranja koji je odobrilo Povjerenstvo za upravljanje. Isplate dolaze od zajma Svjetske banke (74%) i iz proračuna MZOŠ-a (26%).

(vi) Fond podupire samo dio ukupnih troškova projekta, dok preostali dio troškova mora biti pokriven iz drugih izvora. Posebice institucije – korisnici sredstava Fonda – moraju dokazati svoju predanost projektu sudjelovanjem u financiranju istog. Iznos udjela Fonda u financiranju određenog projekta određuje Povjerenstvo za upravljanje ovisno o specifičnom programu i natječaju.

(vii) Opća načela financiranja projekata od strane Fonda su (maksimalni postotci):

- 90% za projekte koji daju isključivo znanstvene rezultate a u neprofitnim institucijama
- 80% za projekte koji daju isključivo znanstvene rezultate a u profitnim institucijama
- 80% za projekte koji se provode s stranim institucijama
- 50% za projekte koji daju komercijalni rezultat
- 30% za projekte koji se provode u suradnji s BICRO programima

(viii) Financiranje se zasniva na odobrenom poslovnom planu i financijskom planu za određeni projekt. Financijska shema se određuje od slučaja do slučaja za svaki projekt i određuje se u ugovoru. Svi projekti mogu dobiti maksimalno 90% namijenjenih sredstava tijekom provedbe dok preostalih 10% isplaćuje se po uspješnom završetku projekta (pozitivna završna procjena provedbe). Prvi uplata sredstava izvršava se odmah po potpisivanju ugovora. Ostala plaćanja se vrše u skladu s uvjetima opisanim u mehanizmima skrbi i nadzora.

8. Nadzor, skrb i procjena projekata

(i) Nadzor i skrb za projekte odnosi se na opće odnose između Fonda i odobrenog projekta nakon početka financiranja istog. Fond brine za projekte kroz svoje mehanizme skrbi, nadzora i kontrole. Fond, ne utječući na supsi-

dijarnost voditelja projekta, čuva određene kontrolne mehanizme nad projektom, koji su propisani sporazumom, a kako bi osigurao uspjeh projekta.

(ii) Mehanizmi skrbi i nadzora također sadrže:

- nadzor kroz kvartalna izvješća voditelja projekta. Izvješća sadrže opisne ocjene napretka projekta kao i kvantitativne indikatore provedbe
- povremene posjete predstavnika Fonda
- procjena rada nezavisnog auditora
- procjena projekta od Povjerenstva za upravljanje nakon što je isteklo pola razdoblja predviđenog za provedbu, ili nakon što je utrošeno 50% sredstava
- završna evaluacija projekta koju provodi Povjerenstvo za upravljanje
- sudjelovanje u javnim predstavljanjima Fonda
- obvezno sudjelovanje u ostalim aktivnostima Fonda (seminari, radionice, internetske platforme ...)

(iii) Procjena odobrenih projekata unutar programa bit će realizirana u skladu s prethodno definiranim indikatorima provedbe. Ovi indikatori moraju biti mjerljivi, posebno definirani za svaki program i navedeni u ugovoru.

(iv) Cjelokupni skup mjerljivih indikatora koji će se primjenjivati na programe ovisno o samom programu i instrumentima je sljedeći:

- ključne publikacije u kojima su sudionici u projektu bili glavni autori
- novorazvijeni proizvodi ili procesi, te ostale primjene znanstvenog rada
- prijava ili natjecanje za sredstva iz stranih i međunarodnih izvora i fondova
- iznos sredstava osiguran od privatnih izvora

9. Publiciranje i prava intelektualnog vlasništvo

(i) Izjava o dobivenoj potpori Fonda »Jedinstvo uz pomoć znanja« mora se nalaziti u svakoj publikaciji koja je rezultat rada projekata koji se podupiru.

(ii) Voditelj projekta, ili uprava organizacije-domaćina mora isticati logotip Fonda u svim oglašavanjima vezanim uz projekt.

(iii) Prava intelektualnog i industrijskog vlasništvo koje proizlazi iz projekta financiranih od strane Fonda utvrđuju sve zainteresirane strane (znanstvenici, njihove znanstvene organizacije ili tvrtke) od slučaja do slučaja.

(iv) Dogovor o pravima intelektualnog vlasništva može uključivati: obvezu o distribuciji informacije poput poput načina objavljivanja informacija i pu-

Ključni pokazatelji provedbe	Početak*	2007				2008	2009
		God 1				God 2	God 3
		Q1	Q2	Q3	Q4		
POKAZATELJI ISHODA U ODNOSU NA CILJ PROJEKTA **							
Povećana suradnja između hrvatske znanstvene zajednice i gospodarstva s hrvatskom dijasporom, mjereno pomoću:							
Ciljna vrijednost za kumulativni broj uspješno završenih projekata (tj. projekata koji su potrošili 90% sredstava i koji su dobili pozitivnu završnu evaluaciju)	0	0	0	0	0	8	20
Stvarni kumulativni broj							
Ukupni ishod aktivnosti u temeljnim istraživanjima, mjereno pomoću:							
Ciljna vrijednost za kumulativni broj zajedničkih publikacija prihvaćenih za objavljivanje prolazaši iz projekata	0	0	0	0	0	15	30
Stvarni kumulativni broj							
Ukupni ishod aktivnosti u primjenjenim istraživanjima, mjereno pomoću:							
Ciljna vrijednost za kumulativni broj predanih patentnih prijava zbrojeno s brojem drugih novorazvijenih primjenjivih proizvoda/procesa	0	0	0	0	0	2	6
Stvarni kumulativni broj							
POKAZATELJI PROVEDBE (Projekti koji su operativni i prikladni za financiranje)							
Broj potpisanih projekata***							
Kumulativni cilj	NA	0	2	5	10	25	50
Stvarni kumulativni broj							
<i>od kojih je ciljna kumulativna vrijednost za projekte koji uključuju suradnju dijaspore i domaćih znanstvenika</i>							
		1	2	5	10	20	
Stvarni kumulativni broj							
<i>od kojih je ciljna kumulativna vrijednost za projekte koji uključuju suradnju s gospodarstvom</i>							
		0	1	2	3	5	
Stvarni kumulativni broj							
<i>Od kojih je ciljna kumulativna vrijednost za projekte koji uključuju mlade znanstvenike</i>	0	0	1	2	3	6	10
Stvarni kumulativni broj							
* 31. prosinca 2006.							
** Cilj Projekta - PDO (Project Development Objective) je restrukturiranje istraživačko-razvojnih organizacija za promoviranje primjenjenih istraživanja i za povećavanje njihove samoodrživosti, i za povećavanje sposobnosti poduzeća za razvoj, korištenje i							
*** Potpisani projekti su oni projekti za koje su odobrena sredstva.							

Tablica 1: Ključni pokazatelji provedbe za Fond »Jedinstvo uz pomoć znanja«

bliciranja, kao i obveze vezane uz vlasništvo i korištenje rezultata proizašlih iz projekta.

(v) Fond (tj. MZOŠ) ima pravo prednosti da zahtjeva bilo koje pravo intelektualnog i industrijskog vlasništvo koje je proisteklo iz projekata koje financira Fond. Korisnici Fonda mogu se koristiti pravima na intelektualno vlasništvo tek nakon savjetovanja i sporazuma s Fondom, ako drugačije nije navedeno u ugovoru.

(vi) U slučaju da je jedna od svrha financiranog znanstvenog projekta komercijalne prirode, Fond i institucija u kojoj se provodi projekt će imati zajedničko vlasništvo s obzirom na rezultate proistekle iz projekta. Kada znanstveni projekt nema takvu komercijalnu svrhu, no svejedno proizvede rezultate koji mogu donijeti prava intelektualnog vlasništva ili stvoriti znanje koje može dovesti do neke druge vrste komercijalne primjene, Fond polaže pravo na suvlasništvo ovih rezultata i znanja/spoznaja.

10. Pokazatelji provedbe

(i) Uspješnost rada Fonda u najvećoj će se mjeri ocjenjivati prema uspješnosti projekata koje je Fond podupirao i financirao. Neophodna sastavnica svake prijave projekta su ključni pokazatelji provedbe (Key Performance Indicators – KPI) i procjena postizanja istih. Posebno će se pazitina ključne pokazatelje provedbe u vrednovanju projektnih prijedloga, a također ćeigrati bitnu ulogu prilikom nadzora odobrenih projekata.

(ii) Razvijen je i skup ključnih pokazatelja provedbe za procjenu budućeg rada Fonda općenito. Oni služe kao pokazatelji opće uspješnosti programa.

11. Financije

(i) Projekti koje je Fond odobrio bit će financirani u skladu s potpisanim ugovorom između korisnika i MZOŠ-a, a u formi koju je odobrilo Povjerenstvo za upravljanje. Isplate će vršiti Tajništvo Fonda svakih šest mjeseci, a odobravat će ih jedan član Povjerenstva za verifikaciju Fonda.

(ii) Planirani resursi se temelje na 3,7 milijuna EUR namijenjenih za Fond pri Projektu znanstvenog i tehnologiskog razvitka (STP) (74% ukupnog

iznosa), te na 1,3 milijuna eura iz državnog budžeta (26%). Troškovi su temeljeni na procjeni prosječnih izdataka individualnih potpora i predviđenom razdoblju.

(iii) Procjena razvoja programa kroz sljedeće 3 godine i njihovi pripadajući troškovi prikazani su u tablici 3. Broj projekata u određenoj godini određuje se spram ukupnog broja financiranih projekata u toj godini, uključujući novoodobrene projekte, kao i projekte započete u prethodnoj godini.

(iv) Iako se očekuje da se Projekt znanstvenog i tehnologiskog razvijatka (STP) završi do 2009., neki od financiranih projekata nastaviti će s radom i u sljedećoj godini.

Planirana sredstva Fonda

	<i>Ukupni troškovi projekta¹</i>	<i>Ukupni udio Fonda²</i>	<i>Godišnji udio Fonda²</i>	<i>2007²</i>	<i>2008²</i>	<i>2009²</i>	<i>Ukupni doprinos Fonda^{2,3}</i>
Potpore			Trajanje / god. Doprinos / god.	Broj projekata Doprinos	Broj projekata Doprinos	Broj projekata Doprinos	
1A Na putu kući	325.000	195.000	60% 65.000	3 195.000	3 325.000	5 520.000	8 1.040.000
1B Preko granice	283.000	169.800	60% 56.600	3 169.800	3 226.400	4 396.200	7 792.400
2A Stjecanje iskustva	23.000	14.950	65% 14.950	1 59.800	4 89.700	6 104.650	7 254.150
2B Posjeta domovini	31.000	20.150	65% 20.150	1 80.600	4 120.900	6 161.200	8 362.700
3A Moje prvo istraživanje	53.000	39.750	75% 39.750	1 159.000	4 238.500	6 278.250	7 675.750
3B Reinte-gracija	119.000	89.250	75% 44.625	2 89.250	2 133.875	3 178.500	4 401.625
3C Istraživanje u gospodarstvu	120.000	90.000	75% 30.000	3 120.000	4 210.000	7 240.000	8 570.000
4A Inovacija	333.000	133.200	40% 44.400	3 44.400	1 88.800	2 133.200	3 266.400
4B Zaštita IV-a	63.000	25.200	40% 25.200	1 25.200	1 50.400	2 126.000	5 201.600
Ukupni doprinos				943.050	1.483.575	2.138.000	4.564.625
Ukupni operativni troškovi				149.925	149.925	147.925	447.775
Ukupno				1.092.975	1.633.500	2.285.925	5.012.400

¹ Ukupni troškovi projekta, Fond i drugi izvori

² Samo doprinos Fonda

³ Ukupni doprinos Fonda: 74% iz zajma Svjetske banke i 26% iz proračuna MZOŠ-a

Tablica 2: Razvoj resursa po godinama 2007.–2009.

Prilog 1: Suglasnost voditelja projekta o odgovornoj provedbi istraživanja i znanstvenoj čestitosti

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa će u svrhu raspodjele sredstava za financiranje unutar Fonda »Jedinstvo uz pomoć znanja« razmatrati samo one prijave istraživanja/projekta sukladne najvišim međunarodnim standardima osobne i institucionalne odgovorne provedbe istraživanja i znanstvene čestitosti te uskladene s pozitivnim propisima Republike Hrvatske.

Za provedbu i usklađenost jamči čelnik ustanove/tvrtke i voditelj projekta sukladno zaključenom Ugovoru o potpori s Ministarstvom znanosti, obrazovanja i športa, te voditelj projekta potpisom Obrasca za prijavu projekta i dokumenta o Suglasnosti voditelja projekta.

Odgovorno provedenim istraživanjem smatra se ono istraživanje koje obuhvaća sve nabrojene kriterije znanstvene čestitosti, kolegijalnosti, zaštite ispitanika, zaštite i brige o pokusnim životinjama, čestitosti prema ustanovi i društvene odgovornosti.

1. Znanstvena čestitost

- a) Svi suradnici na projektu stručni su u polju istraživanja, što je valjano potkrijepljeno odgovarajućim dokazima (referencama i životopisom), a čiju istinitost i valjanost svojim potpisom jamči voditelj projekta.
- b) Prava na rezultate istraživanja, intelektualna, vlasnička i druga prava u iznosu, odnosno relativnom odnosu u kojem Ministarstvo financira, odnosno sudjeluje u financiranju projekta, regulirati će se Ugovorom o financiranju.
- c) Sva obradba podataka proizašlih iz istraživanja ispravna je i u skladu sa znanstvenom metodologijom. Statistička obradba podataka čini se isključivo korištenjem primjerenih i najstrožih kriterija i testova.
- d) Prikazani rezultati istraživanja u bilo kojem obliku dosljedno odgovaraju provedenim istraživanjima, te niti u najmanjem obliku ne postoji izmišljanje, popravljanje ili plagiranje podataka, rezultata, ideja, postupaka ili riječi u postupcima predlaganja, provođenja, revizije ili prikazivanja istraživanja. Prijava istraživanja u svojoj ideji i cilju istraživanja jest originalno djelo te niti u jednom dijelu ne sadrži neovlašteno prisvajanje tuđih ideja, podataka, rezultata i riječi.
- e) Znanstvenim izvješćima proizašlim iz istraživanja/projekta smarat će samo originalna autorska djela u neposrednoj svezi s istraživanjem, što isključuje i sve oblike nepravilnog znanstvenog ponašanja, kao što su samoplagiranje i dvostrukе publikacije.

2. *Kolegijalnost*

- a) Autori i koautori svih znanstvenih izvješća i publikacija proizašlih iz projekta/istraživanja zadovoljavaju navedene kriterije: (i) razvoj ideje istraživanja s bitnim učešćem u izradbi koncepta i oblika istraživanja; i (ii) prikupljanje, obradba ili tumačenje rezultata istraživanja; i (iii = pisanje i oblikovanje znanstvenog izvješća i publikacije ili kritička revizija i konačno odobrenje znanstvenog izvješća i publikacije. Autor treba zadovoljiti bar jedan uvjet iz svake kategorije (i), (ii) i (iii).
- b) Razmjena informacija i uporaba opreme koja je javno financirana slobodna je.
- c) Mentorski odnosi proizašli iz projekta/istraživanja s obvezama nadređenih i podređenih počivaju na međusobnom uvažavanju i dogovoru o intelektualnom vlasništvu nad rezultatima, postupcima, patentima i sl.

3. *Zaštita ispitanika*

Svako istraživanje/projekt odobreno je od odgovarajućih tijela – Etičkih povjerenstava ustanove ili sl. – gdje se zahtjeva pridržavanje odgovarajućim međunarodnim i lokalnim zakonima, pravilnicima i naputcima o zaštiti ispitanika. Povrh odobrenja nadležnih etičkih povjerenstava, kojih potvrđenicu s potpisom i pečatom ustanove treba obvezatno priložiti uz otisnuti primjerak prijave projekta, voditelj projekta/istraživanja ovom suglasnošću jamči:

- a) dragovoljno sudjelovanje svih ispitanika;
- b) pristanak informiranog ispitanika (od engl. informed consent);
- c) povjerljivost, tajnost i anonimnost podataka o ispitanicima;
- d) povoljan omjera boljštka/rizika (od engl. cost/benefit) za ispitanike.

4. *Zaštita/briga o pokusnim životinjama*

Ukoliko su u istraživanje/projekt uključene pokusne životinje, voditelj projekta jamči striktno pridržavanje Zakonu o dobrobiti životinja te izrijekom opisuje i potvrđuje pridržavanje Zakonu uza svu relevantnu dokumentaciju o postupcima, protokolima, ustanovi, uzgojnim nastambama, načinu i kvalifikiranosti održavanja živih pokusnih životinja i potvrde nadležnih ustanova (etičko povjerenstvo, nadležni veterinar i sl.).

5. *Čestitost u odnosu prema ustanovi*

Voditelj projekta svojim potpisom jamči:

- a) nepostojanje finansijskog i vlasničkog sukoba interesa i nepostojanje sukoba interesa spram matične ustanove;

- b) nepostojanje sukoba lojalnosti/privrženosti matičnoj ustanovi pri provođenju istraživanja/projekta, te nepostojanje istraživanja za privatnu ili javnu ustanovu kojih je opseg veći od opsega redovitog posla ili u potpunosti sprječava obavljanje redovitog posla;
- c) poznavanje pravila/naputaka/statuta ustanove unutar koje se predlaže provođenje istraživanja.

6. Društvena odgovornost

- Voditelj projekta svojim potpisom prihvata društvenu odgovornost te:
- a) predlaže istraživanja/projekte koji su od društvenog značaja/prioriteta;
 - b) jamči pridržavanje najvišim ekološkim normama, te prilaže detaljan opis utjecaja na okoliš (i društvo) kao i načine zbrinjavanja toksičnog i drugog otpada nastalog tijekom istraživanja;
 - c) jamči da su svi postupci i rabljena tvoriva u istraživanju/projektu sukladni pozitivnim propisima Republike Hrvatske.

Ja, (ime), voditelj projekta razumijem sve naputke, obveze i odgovornosti povezane uz javno financiranje predloženog projekta te se obvezujem provoditi predloženo istraživanje/projekt pridržavajući se najviših profesionalnih standarda, od kojih su tek neki gore navedeni, kao i svih pozitivnih legislativa, pravilnika i naputaka vezanih uz područje i polje, kao i subjekte/objekte ovdje navedenih istraživanja.

Svojim potpisom potvrđujem da sam pročitao, razumio te da sam suglasan sa svime navedenim, te da je predloženo istraživanje/projekt sukladno navedenim obvezama, dužnostima i odgovornostima koje pod punom moralnom, materijalnom i kaznenom odgovornošću i preuzimam.

Prilog 2: Kodeks ponašanja za nezavisne stručnjake

- (i) Zadatak evaluadora je da sudjeluje u vrednovanju na povjerljiv, pošten i nepristran način za svaki prijedlog, u skladu s postupkom vrednovanja opisanom u Operativnom priručniku Fonda i u skladu s uvjetima programa na koji se odnosi. On/ona mora na najbolji mogući način ovo učiniti i pružiti visoku razinu izvedbe.
- (ii) Rad evaluadora je nezavisan. Očekuje se da radi u privatno vrijeme i u svome radu ne predstavlja niti jednu instituciju/organizaciju.
- (iii) Evaluator se obvezuje na strogu tajnost i nepristranost. Ako je evaluator izravno ili neizravno povezanim i s jednim projektnim prijedlogom, ili na bilo koji drugi način, ili ima bilo koju vrst odnosa koji mogu umanjiti njegovu neutralnost pri vrednovanju, dužan je prijaviti takove činjenice tajništvu Fonda čim ih postane svjestan. Povjerenstvo za upravljanje Fondom osigurava da, kada priroda navedenog odnosa može ugroziti neutralnost evaluadora, on/ona ne sudjeluju u vrednovanju takovog projekta ili, ako je potrebno, ih u potpunosti isključuje iz postupka vrednovanja.
- (iv) Evaluatorima nije dozvoljena rasprava o projektima s drugima, uključujući i međusobna, osim tijekom službene rasprave na sastancima koje moderiraju uposlenici tajništva Fonda.
- (v) Evaluatori ne komuniciraju s predlagateljima projekata. Projektni prijedlozi se ne smiju modificirati tijekom vrednovanja. Preporuke i savjeti koje evaluatori daju Povjerenstvu za upravljanje, se mogu prenijeti samo djelatnicima Fonda, i ni na koji način predlagateljima ili drugim osobama.
- (vi) Evaluatorima nije dozvoljeno da objave imena drugih evaluadora koji sudjeluju u postupku vrednovanja. Povjerenstvo za upravljanje objavljuje popis evaluadora u pravilnim vremenskim razmacima, bez navođenja projektnih prijedloga za koje su bili zaduženi.
- (vii) Evaluator se smatra osobno odgovornim za očuvanje povjerljivosti sve pisane i elektronske dokumentacije poslane i primljene, na način da je dužan obrisati odnosno uništiti sve povjerljive dokumente i podatke po završetku vrednovanja, a na način koji mu je zadan. Evaluatori mogu tražiti dodatne informacije (npr.:na internetu, u posebnim bazama podataka, itd.) kako bi mogli uspješno dovršiti ocjenjivanje prijedloga. Evaluatori ne smiju pokazivati sadržaj projektnih prijedloga ili informacije o predlagateljima trećim stranama (npr.: kolegama, studentima, itd.). Posebice je nedozvoljeno stupanje u kontakt s predlagateljima.

(viii) Očekuje se da se evaluatori striktno drže pravila koje je propisalo osoblje Fonda kako bi se osigurala povjerljivost pri vrednovanju. Kršenje navedenih pravila može rezultirati isključivanjem iz tekućih i budućih postupaka vrednovanja.

* * *

- Potvrđujem da sam pročitao, razumio i prihvatio Kodeks ponašanja za nezavisne stručnjake u vezi provedbe poslova evaluacije.
- Potvrđujem da nisam prijavio, niti sam, prema mojim saznanjima, izravno ili neizravno uključen u jednu prijavu projekata posлану na trenutno otvorene natječaje Fonda.
- Potvrđujem da ću informirati Tajništvo Fonda istoga časa kada otkrijem bilo koju vrstu izravnog ili neizravnog sukoba interesa s bilo kojom od prijava projekata koje sam zaprimio za vrednovanje ili koje su predmetom rasprave ne ikojem evaluacijskom sastanku na kojem sudjelujem.
- Potvrđujem da neću otkriti ijedan detalj evaluacijskog postupka, njihove ishode niti jednu prijavu projekta tijekom postupka evaluacije. Preuzimam osobnu odgovornost za čuvanje povjerljivosti svih zaprimljenih dokumenata i elektroničkih datoteka, te za vraćanje, brisanje i uništavanje svih povjerljivih dokumenata ili datoteka nakon završetka evaluacije, ako ne primim drugačije naputke.

Reference

- 1 Znanstvena i tehnologiska politika Republike Hrvatske, 2006. – 2010., MZOŠ, Zagreb, 2006 (www.mzos.hr).
- 2 Ugovor.
- 3 Ugovor o zajmu između Republike Hrvatske i Međunarodne banke za obnovu i razvoj za Hrvatski projekt tehnologiskog razvoja, Zajam br. 7320-HR, Narodne novine, Međunarodni ugovori br. 12 (2005), (www.nn.hr).
- 4 Croatian Science and Technology Project Implementation Plan (PIP), 2005.
- 5 The European Charter for Researchers, European Commission, EC, Brussels, 2005 (publications.eu.int).
- 6 BICRO programi: smjernice i operativni postupci (www.bicro.hr).

JEDINSTVOUZ
POMOCZNANJA
UNITYTHROUGH
KNOWLEDGEFUND

JEDINSTVOUZ
POMOCZNANJA
UNITYTHROUGH
KNOWLEDGEFUND